

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Bracarensi Archiepiscopo, & Priori Ecclesiolae, & F. Menendi monacho de
Alcobatia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

eo non admissio prius in elusionem mandati nostri foret ab aliquo attentatum, eisdem injunximus ut vobis districtius inhiherent ne presumeretis in aliqua Canonorum ordinatione procedere, donec de ipso mandatum nostrum esset plenius adimpletum. Iidem autem executores, sicut ex eorum litteris perpendimus manifestè, cum post tertiam & quartam etiam commonitionem nihil possent apud vos commonendo proficere, vestram supposuerunt Ecclesiam interdito, & personas omnium receptioni ejus contradicentium excommunicationis vinculo innodantes, utramque preceperunt sententiam firmiter observari, inhiuentes districtius ne ante receptionem sepedicti scriptoris aliquos presumeretis in vestra Ecclesia ordinare. Interea verò cum dilecti filij N. Subdiaconus, I. Arnaudi, & P. de Lauduno Canonici & nuntij Ecclesie vestre ipsum in Canonicum & in fratrem in vestra presentia recepissent, & nos vobis injunxissemus districtè ut eum recipere minimè differretis, procuratori ejus stallum in choro & locum in Capitulo cum plenitudine honoris canonici assignantes, licet vobis fuissetis graviter comminari quòd si illa vice vestra non posset duritia emolliri, manus nostras in vos curaremus durius aggravare, vos hæc omnia pro nihilo reputantes, non solum id efficere noluitis, verum etiam divina officia in interdita Ecclesia celebrare, & ut contumacia vestra manifestius appareret, duos Canonicos, post inhibitionem ex parte nostra factam, in eadem Ecclesia in elusionem mandati nostri instituire presumpsistis. Nos igitur hæc in patientia nolentes ulterius sustinere, ne contumacibus & rebellibus contradicendi & reluctandi materiam præbeamus, cum inobedientia, secundum Prophetam, idololatriæ comparetur, per apostolica vobis scripta mandamus, & in virtute obedientiæ districtè præcipimus, quatenus eundem scriptorem, omni contradictione, dilatione, & appellatione seposita, in fratrem vestrum & Canonicum admittentes, procuratori ejus stallum in choro & locum in Capitulo cum plenitudine honoris canonici assignetis, nec solita dilationis obstaculum prætentatis, propter quod ejus institutio differatur. Alioquin noveritis nos venerabili fratri nostro Archiepiscopo & dilecto

filio Cancellario Turonen. districtè & in virtute obedientiæ nostris litteris injunxisse ut nisi infra viginti dies post commonitionem ipsorum prædictum scriptorem nostrum juxta formam mandati nostri receperitis in Canonicum & in fratrem, te, frater Episcopo, si fortè, quod non credimus, reluctari presumpseris, cum etiam non sis veritus celebrare in Ecclesia interdita, veritate super hoc cognita denuntient esse suspensum, & vos, filij Canonici, excommunicationis vinculo non differant innodare, cassantes penitus quicquid de institutione Canonorum ipsorum in elusionem mandati nostri per vos noscitur attentatum, eosdem excommunicationis vinculo innodantes, & expoliantes beneficiis, si qua habent, si pro Canonicis Pictaven. presumpserint se habere. Eisdem etiam dedimus in mandatis ut tam interdicitum Ecclesie Pictaven. quam utramque sententiam tandiu inviolabiliter appellatione remota faciant observari, donec mandatum nostrum fuerit adimpletum, & cum testimonio suarum litterarum pro satisfactione nobis præstanda nuntios idoneos ad nostram presentiam duxeritis transmittendos. Datum Laterani X. Kal. Octobris.

Illis scriptum est super hoc.

BRACARENSI ARCHIEPISCOPO,
& Priori Ecclesie, & F. Menendi
monacho de Alcobatia.

REferente venerabili fratre nostro Colimbriensi Episcopo, apud sedem apostolicam constituto, nostris est auribus intimatum, quòd cum quæstio dudum inter Colimbriensem Ecclesiam & Templarios agitata super Ecclesiis de Palumbario, Rodina, & Ega, ex questione ipsius Colimbriensis Ecclesie ad felicis recordationis Lucij Papæ prædecessoris nostri audientiam pervenisset, bonæ memoriæ C. Bracarensi Archiepiscopo & F. Portugalen. Episcopo eam commisit sine canonico terminandam; ut si dicti Templarij ad eorum presentiam non accederent, aut eorum judicio contemnerent obedire, absque appellationis diffugio in eosdem severitatem canonicam exercerent. Cum autem judices ipsi partes tandem edicto peremptorio citavissent, Templarij obtentu appellationis in prima citatione ad sedem apostolicam interpositæ, licet in com-

*Epist. 196.
Vt controversiam Episcopi Colimbriensis contra Templarios judicarent.*

missoriis litteris remedium esset appellationis sublatum, ad diem peremptorium nec venerunt, nec pro se miserunt alium quem responsalem: quos infra certum tempus coram se juri stare mandarunt. alioquin jura episcopalia in dictis Ecclesiis adjudicarunt Colimbriensi Ecclesie judices antedicti, & nisi eorum sententiae pareretur, tam Ecclesias quam earum parochianos supposuerunt ecclesiastico interdicto, Christiana sepultura etiam interdicta. Consequenter vero Templariorum nuntius a bona memoria Urbano Papa predecessore nostro sub ea forma commissionis litteras impetravit, ut ante ingressum causae a Templariis sufficienti cautione recepta quod super his juri parerent, delegati solverent interdictum, & si alterutra pars duceret appellandum, usque ad diffinitivam sententiam procedentes, gesta omnia transmitterent sigillorum suorum munimine roborata, & diem partibus assignarent, quo venirent ad sedem apostolicam sententiam recepturam. Ex quarum nimirum litterarum tenore non fuit processum: quoniam pars quae rescriptum impetraverat, illud iudicibus non ostendit. Unde in Ecclesiis memoratis interdictum postea non exiit relaxatum, quod Templarij, sicut dicitur, non servarunt. Cumque processu temporis dilectus filius noster G. sancti Angeli Diaconus Cardinalis in Hispaniae partibus legationis officio fungeretur, Episcopo & Archidiacono Vlixbonen. suis dedit litteras in mandatis ut aut causam eandem sine debito terminarent, vel sententias a prioribus iudicibus promulgatas vice sua ratas habentes, quae continebantur in eis facerent a partibus firmiter observari. Sed responsalibus Ecclesiae Colimbriensis ad diem peremptorium venientibus coram eis, & Templariis, sicut prius fecerant, venire contemnentibus vel mittere responsalem, iudices latis a prioribus sententias confirmarunt, ne scilicet divina celebrarentur officia in Ecclesiis antedictis, neque sepelirentur in eis corpora defunctorum, nec primitiae, decimae, vel mortuaria Militiae Templi fratribus solverentur, excommunicationi subdentes qui contra hoc facere attentarent. Sed dicti fratres in sua contumacia nequiter permanentes, observare praefatas sententias penitus contradicunt. De venerabilibus quoque fra-

tribus nostris Lamecensi, Vlixbonensi, & Vifensi Episcopis, Ecclesiae Colimbriensi afflictam afflictionem addentibus, quorum primus Ecclesias supradictas, alter Ecclesiam de Thomar in Colimbriensi diocesi constitutam, tertius vero Ecclesias de Larena praesumpsit, sprete prohibitione Colimbriensis Ecclesiae, consecrare, memoratus Colimbriensis Episcopus gravem in auditorio nostro proposuit questionem, obnixè depollicens ut tam ipsorum quam aliorum praedictorum excessus animadversione velle mus canonica castigare, per quos praedicta Colimbriensis Ecclesia enormem sustinuerat laesionem. Nos igitur ab ipsius clamoribus, qui apud nos, sicut vestra novit discretio, moram fecerat longiorem, auditum avertere non valentes, & de prolatis delegatorum sententiis, quantum paruit per authentica scripta, certiores effecti, sed utrum observatae fuerint ignorantes, quamvis iam dictus Colimbriensis Episcopus eas constanter assereret non servatas, discretioni vestrae per apostolica scripta praecipiendo mandamus quatenus solum Deum habentes praeculis, gratia quoque ac timore postpositis, inquirentes super his quae praemissa sunt diligentius veritatem, si iam dictis delegatorum sententiis auctoritate postmodum apostolica minime relaxatis inveneritis paritum non fuisse, Templarios in legitimis expensis vestrae discretionis arbitrio moderandis factis ob hanc causam per Colimbriensem Ecclesiam condemnatis, ad quarum praestationem eos per excommunicationis sententiam, appellatione remota, cogi volumus & mandamus, a quibus sufficienti cautione recepta quod coram vobis juri parebunt, interdicto soluto audiatis causam, & eam, appellatione cessante, sine canonico decidatis. Si vero nominati fratres praemissam praestare noluerint cautionem, vos sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo, in possessionem earundem Ecclesiarum causa rei servandae Colimbriensem mittatis Ecclesiam, & tueamini per distinctionem ecclesiasticam introductam. Sacerdotes quoque & alios Clericos, quos in illis Ecclesiis interdictis inveneritis officia celebrasse divina, excommunicationis gladio percellatis, & tamdiu faciatis sicut excommunicatos arctius evitari, donec cum

vestrarum testimonio litterarum nostro se conspectui præsentarint. Episcopos autem prædictos, si, juxta quod superius est expressum, Ecclesias illas inveneritis temerè consecrassè, appellatione cessante à pontificali officio suspendatis. Sic autem in præmissis articulis juxta rescripti nostri continentiam, non obstante rescripto aliquo veritate tacita per subreptionem lite pendente à sede apostolica impetrato, fideliter ac prudenter appellatione postposita procedatis, nec processum causæ impediatis si super hoc se dixerint certum nuntium ad nostram præsentiam transmisissè, quòd protractas diutius controversias per vestram gaudeamus sollicitudinem terminatas. Testes &c. cogantur. Quòd si omnes &c. tu, frater Archiepiscopo, cum eorum altero. Datum Laterani II. Idus Octobris.

*ARCHIEPISCOPIS, EPISCOPIS,
Abbatibus, Prioribus, & universo Clero
in regno Franciæ constitutis.*

*Epist. 197.
Vt Regem
suum hortetur
ut apostolicis
mandatis
obtemperet, &
repudiata pellice,
legitimam
uxorem recipiat.*

ANxiatur in nobis ex amaritudine spiritus, & cor nostrum præ dolore turbatur, dum in causa matrimonij carissimi in Christo filij nostri Philippi Francorum Regis illustris declinare ad sinistram vel dexteram pertimescimus, ne videamur plus homini deferre quàm Deo; & rursus regia via in Regem ipsum procedere molestamur, cum in eo, propter prerogativam dilectionis & gratiæ, nos ipsos reputemus offendi. Mover enim & movet nos vehementius contra eum & debitum pastoralis officij, & fortius Finches zelantis legem Domini notum vobis exemplum inducit: sed angit nos plurimum & retrahit aliquantum gratia specialis quam ad eundem Regem habemus, & quam non solum circa ipsum, sed circa totum regnum Francorum opportunitate concessa proposuimus exhibere. Reducentes enim ad mentem & infra nos ipsos sæpius recolentes beneficia nobis olim in ipso regno scholasticis insistentibus disciplinis impensa, & à Deo donum scientiæ quantæcunque collatum, præter debitum officij pastoralis, quo sumus singulis debitores, nos tam Regi quàm regno specialiter teneri fatemur, & non solum à Regis gravaminibus, quantum licet, manum retrahimus, sed ad honorem ipsius & regni ejus augmentum ardentius aspiramus. Ceterum attendentes

quòd nos Dominus, licet immeritos, in sede justitiæ collocaverit, & Vicarios sui & Apostolorum Principis constituerit successores, ne videamur acceptorum beneficiorum ingrati, si ei qui nos de pulvere suscitatos inter Principes immo supra Principes sedere voluit & de Principibus judicare, hominem præferamus, ne sine causâ etiam accepisse dicamur ligandi & solvendi per beati Petri merita potestatem, dissimulare non possumus quin exhibeamus justitiam postulantis, & errantes ad rectitudinis tramitem revocemus, ferrum etiam apponentes vulneribus quæ fomentorum non sentiunt medicinam. Considerantes præterea quòd salus animæ præferenda sit corporis voluptati, & utilitati quàm voluntati potius deferendum, cum multa beneficia præstentur invitis, ne vel odisse filium, si virgæ parcamus, vel agro videamur causam interitus præstitisse, si vulneribus fosis oleo vinum superinfundere differamus, saluti Regis ipsius consulere disposuimus & honori, credentes quòd quantumcunque contra nos, immo licet injustè forsitan moveatur, ad mentem tamen reversus, cum remedium senserit medicinæ, tanto nobis reddetur & apostolicæ sedi devotior, quanto in corrigendo excessu, per quem Deum sibi reddit offensum, per quem ad excusandas excusationes in peccatis & in contemnendis Ecclesiæ sacramentis factus est aliis prævaricationis exemplum, per quem etiam fama ejus est apud bonos, ne dicamus penitus, plurimum offuscata, majorem in nos ex caritate fuerit severitatem expertus. Ecce enim Dux Bohemiæ, sicut accepimus, ipsius secutus exemplum, uxore relicta legitima, simili modo adulteram superinducere non expavit. Sed & alij Principes & privatae personæ Judaizare, dando libellum repudij suis uxoribus, sunt parati, nisi principiis citius occurratur. Licet enim bonæ memoriæ Celestinus Papa prædecessor noster sententiam illam divortij, quin potius illius ludibrij fabulam, de fratrum consilio duxerit penitus irritandam, diligenter eum admonens & frequenter ut prædictam Reginam reciperet in gratiam conjugalem; ipse tamen pravo usum consilio, post inhibitiones multiplices, in gravem contemptum Ecclesiæ aliam superinducere non expavit. Nos autem volentes olim Regem ipsum

*Vide supra,
epist. 188.*